

2017

Evang. Lutherse Gemeente
ZAANDAM

Een nieuw project voor de Diaconie van de ELG Zaandam

Nu de verkoop van het Weeshuis steeds vastere vormen gaat aannemen heeft het College van Diakenen gemeend voor de positieve opbrengst van deze verkoop (na volledige aflossing van de rest hypotheekschuld op het Weeshuis en de Maartenkerk), een nieuw Luthers project te zoeken om te ondersteunen.

Het was de uitdrukkelijke wens/eis van het College van Diakenen dat dit project zou voldoen aan Lutherse kenmerken en recht zou doen aan het bewaren en in standhouden van de Lutherse traditie en/of van het Luthers erfgoed.

Dit project werd gevonden in deelname aan sponsoring van de Leerstoel Lutherana, gevormd door de “Kooiman Boendermaker Luther Stichting” de KBLs.

Hieronder enige informatie over het ontstaan van de KBLs, die met toestemming werd overgenomen van de website “www.tukampen.nl.”

Kooiman – Boendermaker – Luther Stichting

De Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting heeft tot doel het bevorderen van onderzoek, onderwijs en verspreiding van kennis over Martin Luther en zijn theologie, alsmede over de geschiedenis van het lutheranisme in het algemeen en die van het lutheranisme in de Nederlanden in het bijzonder.

Daartoe heeft de stichting een bijzondere hoogleraarsplaats gevestigd aan de Theologische Universiteit Kampen.

Deze [leerstoel](#) wordt bezet door [prof. dr. Sabine Hiebsch](#).

In het logo op de website van de Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting (KBLs) staat de zwaan centraal, het symbool van de lutherse confessie en traditie, met name in Nederland.

Prof. Dr. W.J. Kooiman.

Als zoon van een hervormde predikant studeerde prof. dr. W.J. Kooiman [theologie](#) in Groningen.

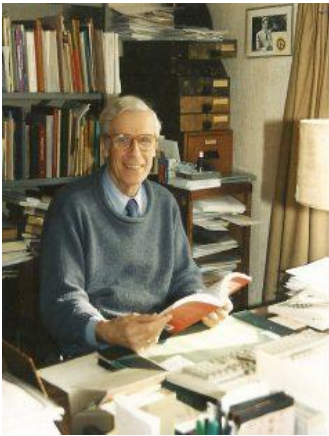
In 1925 ging hij over naar de Evangelisch-Lutherse Kerk en studeerde af aan het Evangelisch-Luthers Seminarium in Amsterdam.

Hij diende de lutherse gemeenten Wildervank (1927), Deventer (1929) en Amsterdam (1935-1945).

In 1943 promoveerde Kooiman op een proefschrift over [Luther's kerklied in de Nederlanden](#) en was vervolgens van 1945 tot aan zijn dood hoogleraar aan de Universiteit van Amsterdam en vanaf 1946 tevens aan het Evangelisch-Luthers Seminarium.

Naast de Lutherstudie richtte Kooiman zich op thema's uit de Nederlandse lutherse geschiedenis, zoals de verbanden tussen de lutheranen in Nederland en de Nederlandse lutherse gemeenten in Noord-Amerika. Maar ook de liturgiek en haar praktische toepassing in de gemeente waren voor hem belangrijk. Tastbaar is dat bijvoorbeeld in de Maarten Lutherkerk in Amsterdam, die in 1937 werd ingewijd. Als secretaris van de bouwcommissie wist Kooiman zijn liturgische opvattingen te vertalen in het ontwerp van het interieur van de kerk, met name in de inrichting van het koor.

Kooiman leerde zijn studenten naar Luther zelf te luisteren, als historische gestalte en tegelijk als een theoloog die in zijn uitspraken de historische afstand verrassend kan doen vergeten.

Prof. Dr. J. P. Boendermaker.

Eén van **Kooiman**s studenten was prof. dr. J.P. (Joop) Boendermaker. Als zoon van Pieter Boendermaker (1893-1977), luthers predikant en hoogleraar aan het Evangelisch-Luthers Seminarium, studeerde Joop Boendermaker theologie in Amsterdam en Erlangen. Hij was predikant in de lutherse gemeenten Eindhoven (1951-1963) en Naarden-Bussum (1964-1969). Na een studiejaar in Heidelberg promoveerde hij in 1965 op een proefschrift over **Luthers commentaar op de brief aan de Hebreeën, 1517-1518**, met Kooiman als promotor.

In 1968 werd hij diens opvolger als hoogleraar aan het Evangelisch-Luthers Seminarium en trad daarmee in zekere zin ook in de voetsporen van zijn vader.

Boendermakers takenpakket was nog breder dan dat van Kooiman, maar Luthers theologie en liturgiek stonden ook voor hem centraal.

Joop bouwde de benadering van Luther die hij bij Kooiman had geleerd verder uit.

In zijn Luthercolleges kwam het lezen en bestuderen van Luthers teksten op de eerste plaats, alleen afgewisseld met korte hoorcolleges ter verduidelijking van de context.

Mw. Prof. Dr. S. Hiebsch

Prof. dr. Sabine Hiebsch is op 31 oktober 2017 benoemd als bijzonder hoogleraar op de Kooiman-Boendermaker Leerstoel voor Luther en de geschiedenis van het (Nederlandse) lutheranisme. De titel van haar oratie is **Luther en Nederland: verleden – heden – toekomst**. De bijzondere leerstoel is ingesteld aan de Theologische Universiteit Kampen vanwege **de Kooiman-Boendermaker-Luther Stichting**

De leerstoel is vernoemd naar **prof. dr. W.J. Kooiman** en **prof. dr. J.P. Boendermaker**, twee gerenommeerde Lutheronderzoekers, die in de tweede helft van de 20^e eeuw gezichtsbepalend waren voor het Nederlandse onderzoek naar Luther en naar de geschiedenis van de Nederlandse lutherse traditie.

De leeropdracht van de Kooiman-Boendermaker Leerstoel voor Lutheronderzoek en de geschiedenis van het (Nederlandse) lutheranisme is het onderzoeken, onderwijzen en valoriseren van:

1. De theologie van Martin Luther en de tradities die van belang waren voor haar ontstaan.
2. De receptie van Luthers theologie en haar ontwikkeling, met name in de Lage Landen.
3. De geschiedenis van het Nederlandse lutheranisme en het religieuze leven van de lutherse gemeenten, ook in hun relatie tot het wereldwijde lutheranisme.
4. De verhouding van het lutheranisme tot de andere religieuze stromingen in de Nederlanden, in het bijzonder het gereformeerd protestantisme.

De bijzondere leerstoel is verbonden met het expertisecentrum **Centre for Dutch Reformation Studies (CDRS)**.

De Diaconie van de ELG Zaandam heeft toegezegd het project van de KBLs zeker voor de termijn van zes jaren (looptijd van het contract) te zullen ondersteunen.

In 2023 zal worden gezien of sponsoring daarna nog haalbaar is voor onze Diaconie.

IBAN van de KBLs: NL 15 INGB 0007 7600 41